

l-ilsien

Malti

ghal galbi

Merħba!

Gieli kellek bżonn xi kanzunetta bil-Malti biex issemmagħha lit-tfal jew tkantaha magħhom? Ilek tfitħex kif tista' tikteb bl-ittri tal-Malti mil-laptop jew mit-tablet? Taf xi ħbieb tiegħek barranin li jixtiequ jitgħallmu l-Malti? Tixtieq tgħin lin-neputijiet iż-żgħar jitgħallmu l-Malti jew f'xi proġett tal-iskola? Għandek għal qalbek il-letteratura Maltija u tixtieq issib minn fejn tissellet ktieb tajjeb jew tisma' aktar dwar l-awturi favoriti tiegħek?

Dan il-ktejjeb hu maħsub propju għalhekk għax jiġiborlok kollox f'post wieħed u jservik bħala punt ta' referenza għall-kuntatti mal-ghaqdiet tal-Malti differenti, u s-siti elettronici bir-riżorsi u l-korsijiet tal-Malti li ilek tfitħex. Fih issib ukoll tagħrifiet kurjuži fuq ilsienna u xi logħob relata. Hawn anke lista tar-rivisti ewlenin li joħorġu u li tista' taqrahom mill-kumdità ta' darek.

Dan il-ktejjeb hu parti mill-kampanja **L-ihsien Malti għal qalbi** mtellgħha mill-Ufficċċu tal-President ta' Malta u l-ghaqdiet tal-Malti.

Nittamaw li ssibuh utli!

Kit Azzopardi, Joseph P. Borg, Justine Somerville, Thomas Pace
fisem l-entitajiet u l-ghaqdiet tal-Malti

Hajr

L-Ufficċju tal-President ta' Malta
2023

Il-Kunsill Nazzjonali
tal-ihsien Malti

L-Università ta' Malta
Il-Fakultà tal-Arti

Id-Dipartiment
tal-Malti

Tista' ssegwi l-kampanja minn [hawnhekk](#).

Għeżeż,

Dan paxjiż ċkejken b'xorti kbira li għandu lsien uniku – ilsien li jixhed id-diversità fl-istorja tiegħu. Il-Malti jiddistingwina bħala Maltin. Inħaddmu bil-kitba u l-qari, fil-kant u r-reċtar, u nużawħ meta nitkellmu ma' xulxin. Illum il-Malti għandu preżenza ferm akbar: minbarra fuq it-televiżjoni, ir-radju u fil-kotba, insibuh fuq l-internet, fit-tabelli ta' madwarna, fil-kanzunetti, fir-rivisti, fil-cartoons u f'tant affarijiet oħra.

Inħeġġiġkom tqallbu l-paġni ta' dan il-ktejjeb u tagħmlu użu tajjeb minnu. Ċert li fih se ssibu materjal li jgħinkom kemm fl-istudju tagħkom imma wkoll fil-ħajja ta' kuljum. Minn qalbi nħeġġiġkom titkellmu bejnietkom bil-Malti. Dan il-ktejjeb jista' jkun l-ewwel pass għal għarfien akbar ta' lsien.

L-E.T. George Vella
Il-President ta' Malta

Xogħli xogħol

X'se ssir la tikber? Il-Malti jista' jkun ta' għajnuna f'hafna xogħlijiet, minn dak ta' għalliema u ġurnalisti sa dak ta' kittieba u riċerkaturi! Dawn huma xi xogħlijiet li għalihom għandek bżonn il-Malti. Tista' taħseb f'xogħlijiet oħra marbuta mal-lingwi?

Edukatur, edukatriċi

Bil-Malti nista' ngħallem lil tfal oħra ħafna affarijiet sbieħ.

Avukat, avukata

Nista' naqbeż għall-batut fil-Qrati l-Belt Valletta.

Traduttur, traduttriċi

Bil-Malti nista' naqleb kitbiet differenti minn lingwa għal oħra.

Interpretu, interpreta

Nista' naqleb id-diskorsi ta' nies importanti minn lingwa għal oħra jew ngħin lil min hu nieqes mis-smiġi.

Ġurnalista, ġurnalista

Bil-Malti nista' nikteb l-artikli fil-gazzetti dwar aħbarijiet friski friski jew dwar l-isports.

Awtur, awtriċi

Nista' nikteb l-istejjer u l-poeziji u noħroġhom fi ktieb; inkella nista' nikteb ir-reċti għal fuq il-palk.

Prezentatur, prezentatriċi

Bil-Malti nista' nsemmä' leħni fuq it-TV jew fuq ir-radju.

Riċerkatur, riċerkatriċi

Nista' naħdem fuq apps u programmi tal-lingwa, bħal logħob u čekkjaturi (spell-checkers).

Librar, librara

F'xogħli ngħin lin-nies jagħżlu l-isbah kotba x'jaqraw u nkun minn tal-ewwel li nsir naf b'kotba godda biex nixtrihom għal-librerija!

Il-libreriji

F'Malta hawn ħafna liberriji; hemm il-libreriji tal-iskola u l-libreriji tal-bljet u tal-irħula. Hemm liberriji privati fid-djar tan-nies, imbagħad hemm il-Biblijoteka – liberrija kbira b'kotba antiki minn żmien il-Kavallieri!

Trid titgħallem aktar dwar il-libreriji ta' Malta?

1. Idħol fil-Google Maps
2. Ikteb "library"
3. Liema hija l-eqreb liberrija?

Qatt dħalt fiha? Jekk iva, xi ssellift l-ahħar? Jekk le, qis li żżurha ma' xi ħadd mill-ġenituri jew mill-kustodji. Il-librara jieħdu gost jgħinuk issib il-kotba tal-kittieba favoriti. Min huma l-kittieba favoriti tiegħek?

Jekk tixtieq issir taf aktar dwar il-libreriji Maltin, idħol fis-sit tagħhom billi tagħfas [hawn](#). Mis-sit ta' Malta Libraries tista' tirreġistra, tniżżeż apps tal-qari, u tiskopri ħafna aktar affarrijet sbieħ!

Kont taf... ?

Il-kelma 'tisliba' ħareġ biha l-Prof. Ĝuże Aquilina, studjuż tal-Malti, ghall-gazzetta *Il-Hajja* minflok 'crossword puzzle'.

Kont taf... ?

F'Malta għandna tliet lingwi uffiċjali: il-Malti, l-Ingliz, u l-Lingwa tas-Sinjal Maltija (LSM). Il-Malti hu l-ewwel lingwa ta' madwar 95% tal-Maltin u huwa wkoll il-lingwa nazzjonali. Dan ifisser li l-sienna jixraqlu jintuża fil-pubbliku. L-Ingliz hu lingwa uffiċjali li tgħaqqa qadna mal-bqja tad-dinja. Il-[LSM](#) jikkomunikaw biha l-persuni neqsin mis-smiġħ u oħrajn.

Madwar l-1450

Il-Kantilena ta' Pietru Caxaro:
l-ewwel kitba bil-Malti
f'għamla ta' poežija

1750

Ġan Franjisk Agius de
Soldanis joħroġ il-ktieb
Grammatica Punico-Maltese

1760

Dun Feliċ Demarco jikteb
l-ewwel qarċilla għal żmien
il-Karnival

Learn Maltese? Mela, please!

Have you met Carla and Ema? Carla was born in Italy and Ema is from Bulgaria. Both fourteen-year-old friends have been living in Malta for a while and use Maltese on a daily basis even though it is not their mother tongue. [Listen](#) to what they have to say.

Carla and Ema are convinced that learning Maltese is a great way to make friends and get to know Malta better. They are not the only non-native speakers who believe so. Why not meet a few [others](#)?

These people have completely different jobs and very different stories, yet they all learnt Maltese by practising and listening, reading, and writing.

You can find online resources to help you do this in your free time on the YouTube channels of the [National Council for the Maltese Language](#) and the [National Literacy Agency](#). Other useful language tools may be found [here](#).

Do you know anyone who would like to learn Maltese? If so, the following are a few initiatives that you may introduce them to:

- [The Department of Maltese](#) at the University of Malta offers four online courses in Maltese as a Foreign Language. All courses are offered twice a year.
- [MCAST](#) offers two part-time courses (Award in Maltese for Foreigners). And so does [Jobsplus](#).

Nara u nisma' biex nitgħallem

It-tagħlim mhux mill-iskola biss; nitgħallmu mir-radju u t-televixin, mill-filmati u l-poddati. Nitgħallmu wkoll bit-tablets u bl-earpods! Gieli ppruvajt titgħallem il-Malti minn dawn is-siti?

Cartoons

Emme (għaż-żgħar żgħar)

Sensiela animata dwar merill ċnejken jismu Emme. Tista' tara mill-ewwel episodju sad-disa wieħed.

Dokumentarji

Jien min jien? Il-lingwistika (ghall-kbar)

Jekk tħobb id-dokumentarji, mela dan ma tistax ma tarahx! Dan dokumentarju dwar il-lingwa, mill-istorja sat-teknoloġija u r-riċerka marbuta magħha.

Il-Malti: Ilbieraħ, illum, ghada (ghall-kbar)

Dan dokumentarju ieħor dwar il-Malti, din id-darba b'enfasi fuq l-istorja tal-Akkademja tal-Malti. Fil-100 sena tal-Akkademja, il-Malti għaddha minn bidliet kbar, ħafna minnhom sbieħ.

Kont taf... ?

Il-Malti hu l-uniku lsien li ġej mill-Għarbi (Semitiku) li jinkiteb b'alfabett Latin, jiġifieri b'ittri li mhumiex tal-Għarbi. Din il-ħaġa tagħmlu aktar interessanti u tqanqal il-kurzitā ta' ħafna barranin.

1871

Jitwield Dun Karm Psaila, il-poeta nazzjonali u l-kittieb ta' ħafna xogħliliet letterarji, fosthom l-Innu Malti

1945

Mary Meylak tippubblika *Pleġġ il-Hena*: l-ewwel ktieb tal-poežija mahruġ minn poetessa

Filmati qosra

Il-Isienna

Ilsienna (għaż-żgħar u għall-kbar)

Hawn issib mijiet ta' filmati b'intervisti u bi spjegi; tista' tqatta' sigħat sħaħħ tesplora u tirrevedi fuq dan is-sit. Tista' tisma' lill-kittieba favoriti, bħal [Rita Saliba](#) u [Leanne Ellul](#), u tista' [titgħallek tikteb aħjar!](#)

Kelma Kuljum (tikka kbar)

X'jigifieri meta ngħidu li x-xita nieżla [rxieħ?](#) ġieli beżżeġħuk bil-[belliegħha](#) tal-bir mingħajr ma taf xi tfisser? B'dawn il-filmati tista' tiskopri xi jfissru dawn il-kelmtejn u ħafna kliem ieħor.

Minuta Malti (għal kulħadd)

ġieli tiġi fid-dubju għandekx tikteb [erba' jew erbgha](#), jew [dar jew dahar?](#) Minuta Malti hija sensiela ta' filmati li tispiegalek xi regoli tal-kitba.

Mitkellma (għal kulħadd)

Tafhom l-ismijiet tal-[frott](#) bil-Malti u taf minn fejn ġej [kunjomok?](#) Mitkellma tiġbor għadd ta' filmati kkuluriti dwar xi aspetti interessanti marbutin ma' l-Isienna.

Etimoloġija (għall-kbar u kuržitajri oħra)

Jekk għandek kuržità dwar minn fejn ġejja kelma u kif inbidlet maż-żminijiet, Etimoloġija joffrilek xalata ta' filmati u spjegazzjonijiet!

Minn żmien għal żmien jiżdied aktar filmati bħal dawn fl-istazzjonijiet tal-YouTube tal-[Kunsill Nazzjonali tal-Isienna Malti](#), l-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu u l-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb.

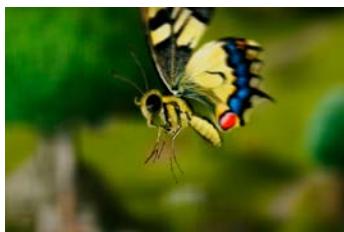
1920

Titwaqqaf l-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti, li aktar tard tibdel isimha għall-Akkademja tal-Malti, u tibda tippubblika *Il-Malti* mill-1925

1921

Il-Malti jintuża għall-ewwel darba fil-Parlament

Kanzunetti

Għanġiet Maltin (għaż-żgħar)

Ġieli smajthom il-kanzunetti [Aħħ kemm hu bard!](#) u [Banda ġewwa d-Dar?](#) Mhx talli tista' tisma' lilhom u kanzunetti oħra imma tista' tgawdi wkoll l-animazzjonijiet ikkuluriti ta' magħhom.

Kanzunetti tal-okkażjoni (għaż-żgħar u l-kbar)

U la qed insemmu l-kanzunetti, taf x'tista' tkantalha lil oħtok minflok [Happy Birthday](#) meta tagħlaq sninha? Jew x'għandek iddoqq waqt [ċelebrazzjoni](#) kbira mal-ħbieb? Segwi dawn il-filmati u ħu gost kanta magħhom.

Mill-istess stazzjon tal-YouTube tista' tara wkoll dawn il-[kanzunetti tat-tfal](#).

Radju u poddati

Lelà (għall-kbar)

Programm li jlaqqa' lill-udjenzi tiegħu ma' aspetti differenti tal-letteratura, b'ħarsa ewlenija lejn dik Maltija. F'Lelà, il-letteratura tiġi diskussa fil-kuntest ta' temi differenti, bħall-kuluri, l-ispazju, l-intelliġenza artificjali, u l-memorja.

Markapaġna (għall-kbar)

F'din is-sensiela għandek ic-ċans tiltaqa' ma' kittieba bħal [Clare Azzopardi](#) u [Audrey Friggieri](#) u ssir taf dwar il-kotba li jħobbu jaqraw u l-proġetti ta' kitba li ġadmu fuqhom jew li għaddejjin bihom.

1922

Jindaqq l-Innu Malti għall-ewwel darba fit-Teatru Manoel

1924

L-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti toħroġ l-ewwel regoli uffiċjali tal-Malti

1927

Jidhru l-ewwel avviżi bil-Malti fil-Gazzetta tal-Gvern

Seher il-Malti (għal kulħadd)

Jekk tipreferi r-radju, tista' tisma' *Seher il-Malti*, b'intervisti u tagħrif dwar qwel u idjomi Maltin, djaletti, snajja', kittieba magħrufin u tant suġġetti oħra ta' interessa għal min hu kurjuż ikompli jiskopri l-ġmiel ta' l-sienna!

Siti fuq l-internet

Kelma Kelma (għat-tikka kbar, l-imfarfrin u l-kbar)

Inizjattiva popolari fuq Facebook b'tagħrif li jixxet dawl fuq il-ġmiel tal-ilsien Malti. Tista' ssegwiha wkoll mis-sit ufficjali u mill-YouTube.

malti.skola u maltikurja (għall-għalliema u l-istudenti)

Żewġ siti bir-riżorsi għat-tagħlim tal-Malti maħsubin għall-għalliema u l-istudenti. Il-materjal jinkludi noti, preżentazzjonijiet, filmati, karti tat-taħbi, logħob u tagħrif awdjobiż-żejjie iehor li jistgħu jkunu ta' għajjnuna għall-ġenituri wkoll. Is-siti jinkludu riżorsi għal-livell primarju u sekondarju.

malti.mt (għall-imfarfrin u l-kbar)

Dan huwa l-portal tar-riċerka tad-Dipartiment tal-Malti fl-Università ta' Malta. Fih ġabru ta' riżorsi marbutin ma' oqsma bħad-djaletti, it-terminoloġija, il-grammatika, l-istorja tal-lingwa, u r-riċerka li ssir mill-istudenti u mil-letturi.

Kont taf... ?

Fl-Għarbi nsibu żewġ tipi ta' għajnej, li għandhom hoss kull waħda, u akka, li tinstema' bħal h-hafifa. Sa ftit taż-żmien ilu dawn iż-żewġ ittri kienu għadhom ippronunżjati u jinstemgħu fi l-sienna. U huwa għalhekk li niktbuhom. Illum għadek tismagħħom fxi djaletti mbiegħda miċ-ċentri urbani, nghidu aħna fl-Ġharb, Ghawdex.

1934

Il-Malti jsir lingwa ufficjali ta' Malta

1959

Pietru Pawl Saydon joħroġ it-traduzzjoni tal-Bibbja mil-Lhud u l-Grieg

1964

Il-Malti jsir lingwa nazzjonali mal-kisba tal-Indipendenza

Għidha bil-Malti (għal kulħadd)

Sit li tista' ssegwih ukoll mill-[Facebook](#). U taf xiex? Dan is-sit tant għamel suċċess li wassal għal proġetti oħra bħal [verb.mt](#) u [qawl.mt](#)!

L-Akkademja tal-Malti (għal kulħadd)

Hawnhekk tista' ssib riżorsi utli marbuta mal-Malti bħall-[bijografiji](#) ta' kittieba Maltin u [taħditiet](#) interessanti.

HELA (għall-imfarfrin u l-kbar)

Hawn issib direktorju alfabetiku tal-kittieba Maltin. Tista' taqra dwarhom u ssir taf ix-xogħlijet li ppubblikaw.

Oħrajn

Teleskola (għall-istudenti)

Hawn issib ghadd ta' lezzjonijiet li jgħinuk tirrevedi xi qasam jew ieħor tal-Malti. Is-sit maħsub għal studenti ta' etajiet differenti u jinkludi taqsimiet oħra għall-ġenituri u l-edukaturi.

Kont taf... ?

Fil-Malti għandna 30 ittra tal-alfabett u sitta minnhom huma vokali. Xi ittri bħall-ġħi u c-ċi insibuhom fil-lingwa tagħna biss, u oħrajn bhaż-żu u l-ġi jiktbuhom f'lingwi oħra wkoll, imma mhux bilfors ikollhom l-istess ħoss tal-ġuż-żu tagħna.

1987

Guże Aquilina jippubblika l-ewwel volum tal-*Maltese-English Dictionary*

2004

IL-Malti jsir wieħed mill-ilsna uffiċjali tal-Unjoni Ewropea

Kont taf... ?

Dun Karm Psaila, il-poeta nazzjonali, minbarra li ħallielna ghadd ġmielu ta' poeżiji ħadem ukoll fuq *Dizzjunarju Ingliz-Malti*.

Intervisti mal-awturi (għall-kbar)

Min qatt ma sema' bil-karattri ta' Fra Mudest u s-Sur Spir Spiteri? Dawn żewġ karattri ta' [Charles Casha](#) u [Trevor Żahra](#), awturi li żgur smajt bihom! Imma ġieli smajthom jitkellmu fuq kif u għaliex bdew jiktbu?

Taħditiet dwar it-tradizzjoni orali (għall-kbar)

Sensiela ta' taħditiet dwar suċċetti tat-tradizzjoni orali bħall-ħrejjef, il-leġġendi, l-ġhana, il-qwiel, it-taqbil tat-tfal, iċ-ċajt u l-logħob bil-kliem.

Mistoqsija u Tweġiba (għall-imfarfrin u l-kbar)

Taqsimi b'għadd ta' mistoqsijiet u tweġibiet għal diffikultajiet komuni fil-kitba tal-Malti.

Ir-regoli uffiċjali tal-Kitba tal-Malti (għal kulhadd)

Hawn issib il-publikazzjonijiet bir-regoli tal-ortografija Maltija bħad-[Deciżjonijet 1](#) u d-[Deciżjonijet 2](#).

Kont taf... ?

Fost il-kelliema tal-Malti kien hemm ukoll il-Gran Mastru Ramon Despuig, L-aħħar kelmiet tiegħu kienu "Hekk u hekk", bi tweġiba għal kif qed ihossu.

2005

Jitwaqqaf il-Kunsill Nazzjonali tal-ħslien Malti

2016

Il-Lingwa tas-Sinjali
Maltija ssir it-tielet
lingwa uffiċjali ta' Malta

Il-Malti u t-teknoloġija

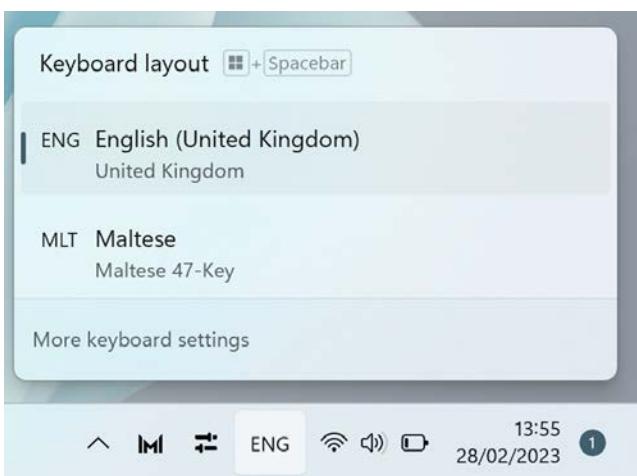
Gieli kellek bżonn tikteb xi ħażja bil-Malti mit-tablet jew mill-mobile? Bix-xieraq li meta niktbu bil-Malti nużaw l-ittri t-tajbin, bħall-ġ bit-tikka, il-ħi b'rasha maqtugħha, u l-bqija.

Dan faċli nagħmluh; kulma rridu nagħmlu hu li nfittxu l-app **GBoard** jew **SwiftKey** mill-Play Store jew mill-App Store u nniżżluha b'xejn.

Anke biex tuża l-Malti fil-komjuter jew il-laptop tiegħek, faċli ħafna! Kemm iżżejjid il-Malti fil-language bar ta' maġenb l-arloġġ, fir-rokna tal-lemin. Jekk għandek bżonn ftit għajnejha, tista' timxi ma' dan [il-manwal](#).

Ċċ Ġġ Hħi Żż

Korsijiet universitarji fil-Malti

Minbarra l-korsijiet ta' filghodu li jwasslu għall-ewwel grad (BA) jew għall-gradi postgradwatorji (MA u PhD), fl-Università ssib korsijiet oħra tal-Malti li huma aktar flessibbi:

Il-Kors fil-Qari tal-Provi bil-Malti

Kors universitarju ta' sena part-time (MQF 5) li jagħtik l-opportunità tiddiskuti u tifhem aħjar ir-regoli tal-kitba tal-Malti. Matulu tipprattika ħafna u tneħħi d-dubji li dejjem kellek dwar il-sienna! Tagħrif ieħor issibu minn [hawn](#).

Id-Diploma fil-Letteratura Maltija

Dan il-kors part-time ta' sentejn huwa ideali għal kull min iħobb il-letteratura Maltija u jixtieq jitgħallek iż-żejt kien minn [dawn il-korsijiet](#) tad-Dipartiment tal-Malti f'erba' livelli differenti.

Korsijiet tal-Malti għall-Barranin

Dawk il-barranin li jixtiequ jitgħallmu l-Malti biex iħossuhom aktar ta' ġewwa f'pajjiżna u jikkomunikaw aħjar mal-Maltin jistgħu jagħżlu wieħed minn [dawn il-korsijiet](#) tad-Dipartiment tal-Malti f'erba' livelli differenti.

Hemm ukoll korsijiet qosra fuq il-kitba kreattiva u l-ortografija. Tista' ssir taf iż-żejt dwarhom minn [hawn](#).

Kont taf... ?

L-ewwel volum tħalli dizzjun li Agius de Soldanis lesta fl-1753 ġie stampat fl-2016, 263 sena wara!

Kont taf... ?

Concetta Brincat kitbet żewġ rumanzi, bejn l-1916-1922, li baqgħu mhux ippubblikati. Dan għamlitu qabel Mary Meylak li hi l-ewwel kittieba mara li għandna x-xogħlijet tagħha ppubblikati.

Kont taf... ?

Fl-Unjoni Ewropea (UE) hemm 24 lingwa ufficjalii u waħda minnhom hi l-Malti. Dan ifisser li l-liġijiet, il-pubblikkazzjonijiet u s-siti elettronici ta' ħafna dipartimenti tal-UE jinkitbu bil-Malti wkoll u li l-Maltin jistgħu jinkitbu u jitkellmu man-nies tal-UE bil-Malti.

Direttorju tal-entitajiet u l-għaqdiet tal-Malti

Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti: L-entità governattiva responsabbli mill-Malti fuq livell nazzjonali, fosthom mid-deċiżjonijiet uffiċjali tal-ortografija u mill-iżvilupp tal-Malti fis-soċjetà tagħna.

@ kunsilltalmalti@gov.mt
🌐 [Sit](#)

FACEBOOK
 YouTube

Id-Dipartiment tal-Malti: Jagħmel parti mill-Fakultà tal-Arti fl-Università ta' Malta. Joffri korsijsiet differenti fl-istudju tal-lingwa u l-letteratura Maltija, u oħrajn li jispeċjalizzaw f'oqsma partikolari bhall-medicina u l-komunikazzjoni.

@ malti.arts@um.edu.mt
🌐 [Sit](#)
 FACEBOOK

YouTube
 Instagram

L-Akkademja tal-Malti: Imwaqqfa fl-1920 bħala l-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti. Hadmet biex ikollna alfabetti uffiċjali wieħed. Torganizza kommemorazzjonijiet u taħditiet u tippubblika *Il-Malti* b'ricerka akademika u b'kitbiet letterarji.

@ info@akkademjatalmalti.org
🌐 [Sit](#)

FACEBOOK
 YouTube

L-Għaqda tal-Malti – Università: Għaqda studenteska mwaqqfa minn Rużar Briffa u ġuże Bonnici fl-1931 biex tippromwovi l-Malti fl-Università u lil hinn. Torganizza attivitajiet letterarji u lingwistiċi u tippubblika *Leħen il-Malti* b'kitbiet letterarji u akademici.

@ info@ghaqdataalmalti.org
 FACEBOOK

YouTube
 Instagram

L-Għaqda tal-Ġħalliema tal-Malti: Imwaqqfa fl-1999 biex tgħaqquad lill-ġħalliema tal-Malti f'kull livell edukattiv; tispeċjalizza fil-qasam pedagoġiku tal-Malti u toffri l-ġħajnuna fir-riżorsi għall-ġħalliema.

@ ghaqdagħħaliemamalti@gmail.com
 FACEBOOK

L-Għaqda tal-Qarrejja tal-Provi tal-Malti: Imwaqqfa fl-2010 u thaddan fiha l-qarrejja tal-provi kkwalifikati mill-Kors fil-Qari tal-Provi. Torganizza seminars u taħditiet fuq l-ortografija tal-Malti.

FACEBOOK

Inizjamed: Organizzazzjoni kulturali Mediterranja mwaqqfa fl-1998 biex tmexxi projekti kulturali u artistici fuq livell lokali u internazzjonali. Tfittex li ḥeġedded l-espressjoni artistika f'Malta, fir-reġjun tal-Mediterran u lil hinn, u ttella' attivitajiet bhall-Palk Hieles u l-Festival tal-Letteratura.

@ info@inizjamed.org
🌐 [Sit](#)
 FACEBOOK

YouTube
 Instagram

Pubblikazzjonijiet b'rabta mal-Malti u l-letteratura Maltija

Il-Malti

Pubblikazzjoni tal-Akkademja tal-Malti li bdiet toħroġ fl-1925. L-ewwel editur tagħha kien Ĝużè Muscat Azzopardi. Toħroġ darba fis-sena u tinkludi studji akkademici u xogħlijiet letterarji originali. Mill-2005, *Il-Malti* beda jalterna b'edizzjonijiet akkademici u letterarji kif ukoll edizzjonijiet speċjali. L-edizzjoni letterarja tinkludi poežiji, novelli u traduzzonijiet.

Leħen il-Malti

Pubblikazzjoni tal-Għaqda tal-Malti – Università. Bdiet toħroġ fl-1931 minn Rużar Briffa u Ĝużè Bonnici. Jidħru fiha studji kritici letterarji u lingwistiċi kif ukoll xogħlijiet originali letterarji, l-aktar poežiji u novelli. L-edizzjonijiet riċenti jinkludu tliet taqsimiet: kitbiet letterarji; kitbiet akkademici; u taqsima speċjali.

Riċerkaturi

Pubblikazzjoni tad-Dipartiment tal-Malti fl-Università li sservi ta' vetrina ta' wħud mill-aqwa teżżejiet tal-istudenti tal-Malti. Din il-pubblikazzjoni tippreżenta prattiċi tajba fir-riċerka tal-Malti u theġġeg riċerka oħra simili.

Sagħtar

Pubblikazzjoni tal-Malta Union of Teachers li bdiet mill-Moviment Qawmien Letterarju fl-1971 għall-istudenti fl-iskejjel primarji u sekondarji. Tinkludi artikli b'suġġetti attwali, kemm lokali kif ukoll internazzjonali l-aktar fuq tagħrif edukattiv u letterarju. Minn Ottubru 2020 din il-pubblikazzjoni bdiet toħroġ online kull xahar matul is-sena skolastika.

L-Aċċent

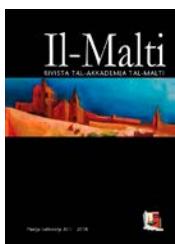
Pubblikazzjoni tad-Dipartiment tal-ħsejha Malti tal-Kummissjoni Ewropea mibdija f'Diċembru 2009. Tispecjalizza fl-oqsma tat-traduzzjoni u t-terminoloġija u aspetti oħra marbuta mal-użu professionali tal-Malti.

L-Imnara

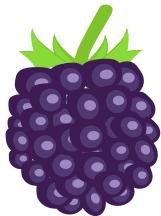
Ir-rivista tal-Għaqda Maltija tal-Folklor. Tinkludi artikli fuq aspetti folkloristiċi interessanti li ġafna minnhom jidħru wkoll fil-Miklem. Fil-Miklem tista' ssib ukoll it-tifsira ta' eluf ta' kliem miġbur taħt temi differenti.

IL-Pont

Beda joħroġ f'format digiżitali f'Settembru 2012 u mmirat għal min iħobb il-letteratura Maltija u inġenerali. Jgħaqqad il-qarrejja mal-kittieba, il-Maltin f'Malta mal-Maltin li jgħixu barra, u jwassal il-letteratura u l-ħsejha Malti lil hinn minn xtutna. Joħroġ kull tliet xħur.

Iddurlek din?

Toni tagħna tani tina,
talli tajtu tuta tajba.
Talli tajtu tuta tajba,
Toni tagħna tani tina.

Il-pespus pespes tpespisa, u għat-tpespisa
tal-pespus, il-pespusa pespset.

Qaħqaħt tqaħqiha u t-tqaħqiha li qaħqaħt kienet tqaħqiha kbira!

Haġa moħġaġa

Dejjem mimlija bl-ikel imma qatt ma tiekol.
Dejjem kiesha imma qatt ma tkoss bard.

(Fridgħe)

Tiżbogħha kif tiżbogħha, bajda tibqa'.

(Baċċa)

Tiġri warajh ma taqbdux, jiġri warajk ma jaqbdekx!

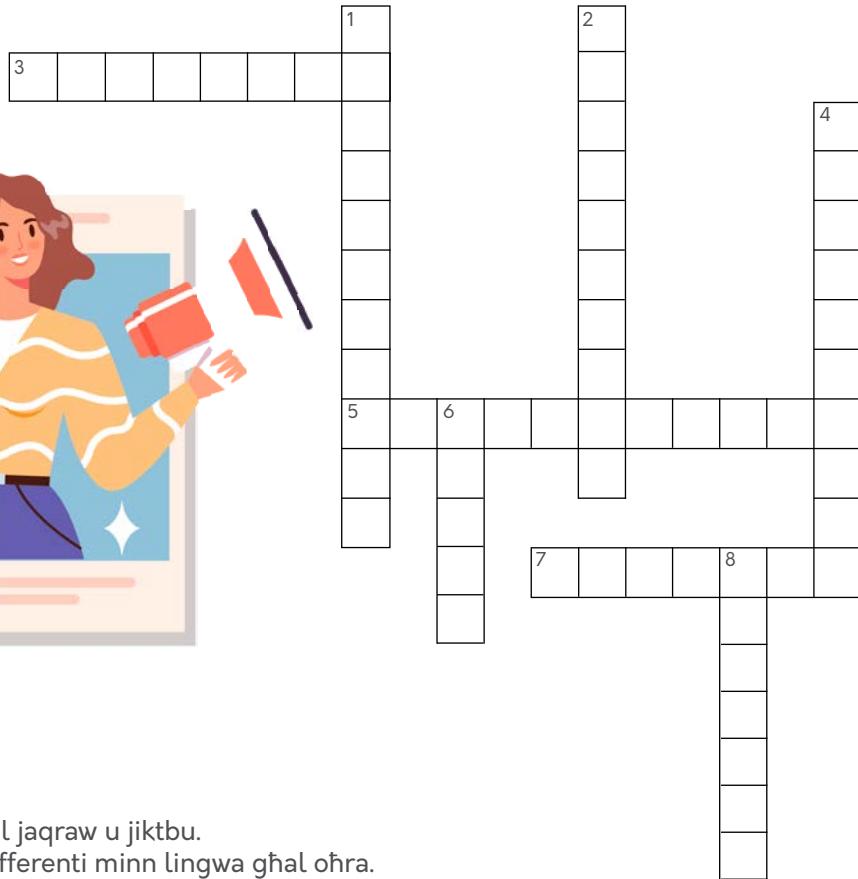
(Deli)

Kont taf... ?

Il-Malti muwiex studjat biss f'Malta imma mghallem ukoll il-Ġermanja (Bremen), Franzia (Pariji), l-Australja, u l-Lussemburgu, fost l-oħra jn.

X'inhu xogħolhom?

Dawn kollha jużaw il-Malti f'xogħolhom. Kapaċi taqta' x'inhil l-professjoni tagħhom fit-tisliba t'hawn taħt?

MIMDUDIN

3. Bertu jgħallem lit-tfal jaqraw u jiktbu.
5. Nina taqleb kitbiet differenti minn lingwa għal oħra.
7. Lara tgħin lin-nies jagħżlu kotba sbieħ x'jaqraw.

WEQFIN

1. ġanni jitkellem ma' mistednin differenti fuq it-televixin.
2. Kris juža l-lingwa tas-sinjali biex jgħin lil min hu nieqes mis-smiġħ.
4. Tamara tikteb l-artikli bl-aħbarijiet fil-gazzetti.
6. Mark jikteb il-poeżiji u johroġhom fi ktieb.
8. Anita tiddefendi lin-nies fil-Qorti.

